

Krykkjerappport

Hekkesesongen 2023

Årsrapport sesong 5-2023

Kameraovervåkingsprosjekt av krykkjer i kolonien i Parkfjellet, Skudeneshavn

Oskar K. Bjørnstad
Karmøy Ringmerkingsgruppe

Innhold

Hvorfor prosjektet ble startet	3
Hvordan data ble hentet ut	3
Hva skjedde	4
Hubro	4
Katt	6
Andre predatorer	6
Tidsskjema	7
Ringmerkede fugler	8
Konklusjon	8

Takk til *Karmøy Kommune ved Naturforvalter* og *Fylkesmannen i Rogaland* for hjelp og støtte til dette overvåkingsprosjektet. Og takk til *Skudeneshavn Næringsforening* for tilgang på lokale og internett.

Forsidebildet viser noen av krykkjene i kolonien. Her ser vi også en av de som er fargeringsmerket og har fått påmontert lyslogger for sporing av overvintringsområde.

Rapporten er laget av *Oskar Kenneth Bjørnstad*. Ferdigstilt 7.1.2024.

Oversiktsbilde av kolonien og kamera som er plassert på en 8 meter høy stang. Reira i det røde området sees fra kamera og er med på den konstante overvåkingen.

Hvorfor prosjektet ble startet

Dette prosjektet ble satt i gang for å finne ut hva som skjer i krykkjekolonien i Skudeneshavn i løpet av sesongen. Tidligere år har det vært dårlig produksjon av unger, og vi har ønsket finne ut hva som kan være årsaken til dette. Det er åpenbart at matmangel har vært en årsak, men vi ønsket å finne ut om det er andre årsaker til at ungene forsvinner. Er det predasjon? Og av hvem? Andre ting som påvirker hekkesuksessen?

Vi startet overvåkingen i 2019, og sesongen 2023 er den 4. hvor vi har overvåket kolonien.

Hvordan data blir hentet ut

Vi har en fast posisjon på kameraet som det filmer i til vanlig. De reira som vi har en god oversikt over fra denne posisjonen er med i overvåkingsdelen. Men vi bruker kamera og zoomer oss inn på områder for å se på detaljer og følge med på områder som ikke dekkes av overvåkingsposisjonen. Dette kan vi da lese av ringer, sjekke påsatt utstyr, sjekke egg og unger.

Får å finne ut hva som skjer så må vi gå gjennom alle opptakene og notere ned hendelser som når krykkjene ankommer og forlater kolonien hver dag, antall krykkjer hver dag, forstyrrelser, besøk av predatorer og andre interessante ting.

Her er den faste posisjonen som vi filmet fra i overvåkingsområdet.

Har flere logger som føres. En tekstlogg hvor vi skriver inn hva som skjer hver dag, en excel-logg hvor vi har oversikt over reirinnhold, klekkinger, predasjon, og så har vi en logg hvor vi noterer informasjon om fugler med GPS-loggere.

Alt dette er selvsagt et tidkrevende arbeid og krever konsentrasjon for å få med seg om det skjedde noe uvanlig ved gjennomgang av materialet.

Hva skjedde

Livet gjennom sesongen kan kort oppsummeres slik:

- 1. *mars*: De første krykkjene var på plass.
- 5. *mai*: Det første egget ble lagt.
- 7. *mai*: Første natten krykkjene overnatter i kolonien.
- 5. *juni*: Første ungen klekket.
- 5. *juli*: Siste ungen i overvåkingen blir predatert.
- 13. *august*: Siste gang krykkjer er sett i kolonien.

- Det var 47 reir hvor det ble lagt 95 egg. 32 av disse reira var innenfor overvåkingsdelen.
- Ingen unger kom på vingene.
- Hubro tok 50 av 56 unger i overvåkingsdelen, og 4 voksne krykkjer som ble sett tatt.
- 2 unger døde uten at vi fant grunnen til dødsårsak.
- 2 unger ramlet ut av reiret.
- 1 unge ble kastet ut av reiret av en voksen krykkje i naboreiret.
- 1 unge ble hakket på av en kråke, få så litt senere blir tatt av en svartbak.
- Det var også noen unger utenfor overvåkingsdelen, men ingen av de vokste opp heller. 7 av disse ble dokumentert tatt av hubro.

Hubro

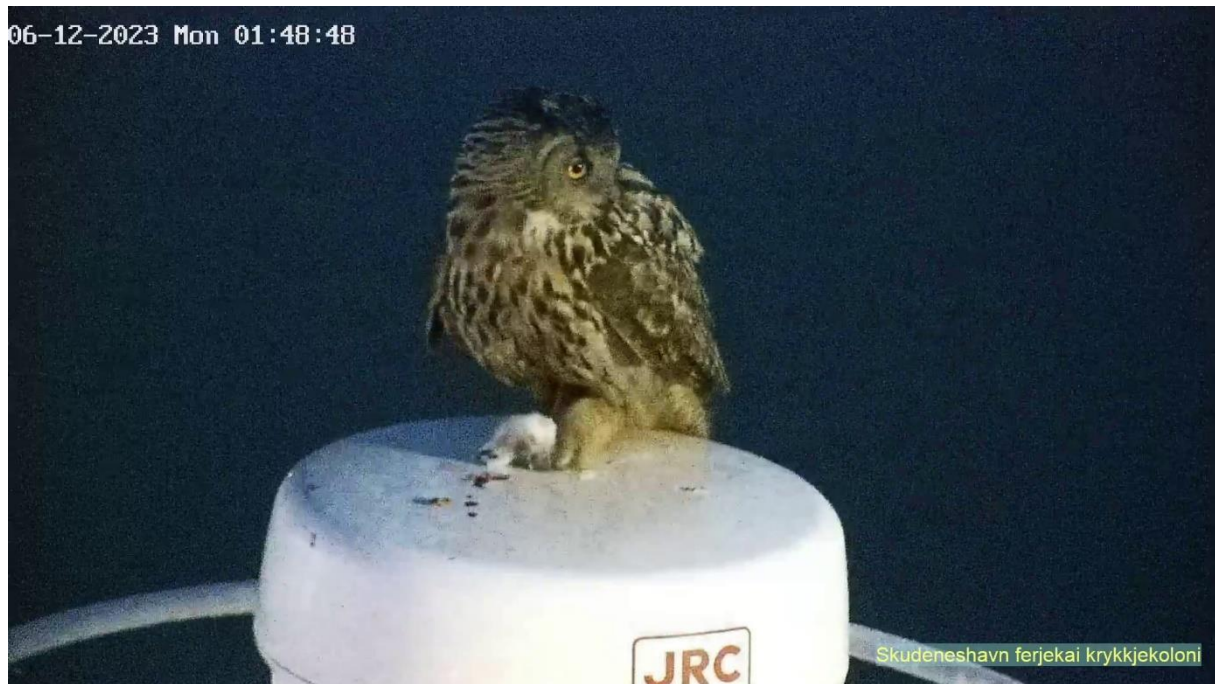
Hubroen er en stor predator i kolonien. Det er den som gjør at det ikke vokser opp unger nok til at kolonien kan overleve. Om ikke predasjonen fra hubro stopper opp, så vil nok kolonien forsvinne etter hvert.

Hubroen var på besøk flere ganger i løpet av sesongen. Totalt var den innom 36 netter. Første besøk var på kvelden 13. mai. Det virket ikke som om den forsøkte å ta noen krykkjer denne natten. Men natt til 17. mai ble den første voksne krykkjen tatt.

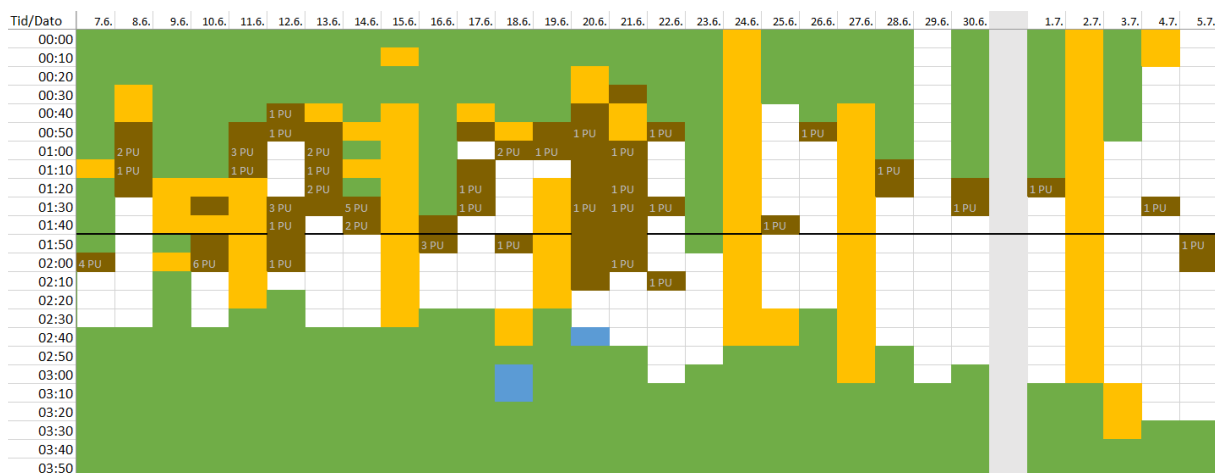
Når hubroen har vært på besøk, så forsvinner krykkjene ut på havet. Og de kommer ikke tilbake på flere timer. Dermed blir egg og unger liggende uten beskyttelse og varme hele natten. Men jeg har ikke sett at det har noen innvirkning på overlevelse.

I år var hubroen og tok ungene rett etter at de ble klekket. Dermed ble det ikke mange dagene det var unger i hvert reir. Dette medførte også at hubroen tok mange flere unger hver natt enn hva den har gjort tidligere. Når den tar opptil 7 unger pr natt, da forsvinner de raskt.

I år lå det en båt, «Gamle Skudenes», rett ved kolonien. Og hubroen brukte mastene på denne som sitteplasser, og drev med overvåking av reir for å finne reir med aktiviteter fra mastene her. Etter å ha tatt ungene så fløy den ofte opp på båten for å spise ungene der.

Her sitter hubroen på radaren til «Gamle Skudenenes» og fortærer en krykkjeunge.

Tab1: Her er et skjema som viser hvordan hubroen har drevet predasjon av unger.

I tabell 1 kan du se alle gangene hubroen har besøkt kolonien og predatert unger i ungeperioden. Hver kolonne representerer en dato, hver rad et 10 minutters intervall. Den grønne ruten helt oppe til venstre viser da aktiviteten den 7/6 i tidsrommet fra og med kl 00:00 til og med 00:09.

Forklaring av fargekodene:

Grønn: Krykkjene er i kolonien og det er normal aktivitet uten forstyrrelser

Gul: Det er krykkjer i kolonien, men det er noe som skjer, f.eks. de reagerer på noe, eller bare et lite antall igjen. Der må en sjekke skriftloggen for å finne ut hva som egentlig skjer.

Blå: Katt er sett i nærheten av kolonien.

Brun: Hubro i kolonien. Står det f.eks. 2 PU i ruten så har den tatt 2 unger i denne 10-minuttersperioden.

Hvit: Ingen fugler i kolonien utenom unger.

Svart strek: den svarte streken mellom 01:40 og 01:50 viser når solen er lengst under horisonten på natten.

Med disse kodene skal en lett kunne se hvordan hubroen har vært aktiv i ungejakten i kolonien. Her er det tatt med all predasjon som er registrert, ikke bare fra overvåkingsfeltet, men alt som vi har klart å se fra hele kolonien.

22. september fant en skoleklasse på besøk i området en skadet hubro. Denne ble tatt med til veterinær og avlivet. Det ble tatt prøver av denne, og det viste seg at den hadde høypatogen fugleinfluensa. Om dette er hubroen som besøker krykkjekolonien vites ikke, men det er en viss sannsynlighet for det. Derfor blir det spennende å følge med i 2024 om hubroen da kommer på besøk. For alt vi vet, så kan det faktisk være flere hubroer som er innom kolonien.

Katt

Det ble observert katter i og rundt kolonien flere ganger. Men de har ikke vært oppe i kolonien og tatt unger i år. Vi sperret av en del av kolonien som kattene kom til tidligere. Det ble sett katt oppe i en del av kolonien 8/7, men da vet det ikke mer krykkjer igjen i kolonien.

Andre predatorer

Det var kråke innom i kolonien flere ganger. Men de har en «feig» tilnærming, og ser ut til å kun ta unger og egg som ikke er beskyttet av foreldrefugler.

12/6 var en kråke innom og tok egget til krykkje i R211. Her ble den ene forelderfuglen predatert av hubro 31/5. Og den andre har holdt stand, men nå er reiret ubevoktet, og kråka benyttet sjansen til å ta egget der.

4/7 var den og pirket i en unge som var ubeskyttet, og forlot ungen etter en stund. Ungen ser da livløs ut. Etter to timer kommer plutselig en svartbak stupende inn og tar denne ungen med seg.

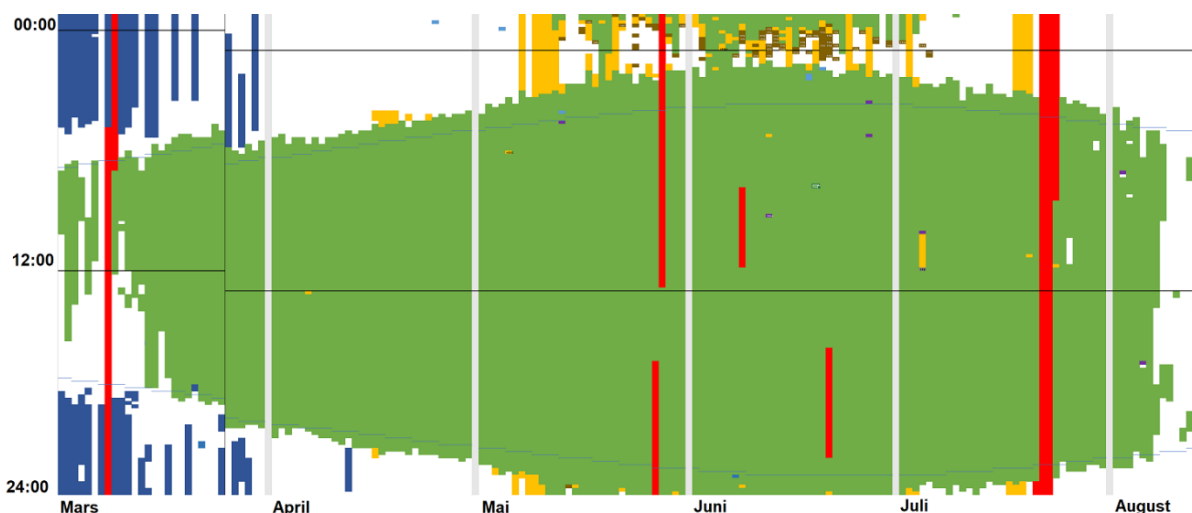
Her napper en krykkje en unge ut mellom beina til forelderfugl i naboreir.

Krykkjer er faktisk også en predator. 2/7 tok en krykkje og nappet i naboungen som sto mellom beina til forelderfuglen slik at den ramlet ned til hans rede. Så kastet den ut ungen fra reiret slik at den falt ned og ut av kolonien.

Andre predatorer er ikke sett i kolonien.

Tidsskjema

Ved hjelp av et excelark har vi prøvd å visualisere hekkesesongens forløp med fargekoder. Her har vi gått gjennom hvert eneste minutt og sjekket hva som skjedde hele tiden mens det var krykkjer i kolonien. Når krykkjene ikke overnatter, så ankommer de kolonien litt før solen står opp, og forlater kolonien en liten stund etter solnedgang. Her er da resultatet av tidsskjema som da komprimerer hendelsene i kolonien fra mars til august i et bilde. Se under bilde for forklaringer på fargekoder.

Fargekodene er som følger: Hvit = ingen voksne i kolonien. Grønn = Voksne på plass og ingen spesielle hendelser på gang. Gul = Sjekk dagslogg for informasjon. Brun = Hubro på besøk. Lysblå = Katt på besøk. Mørk Blå = Vandrefalk. Lilla Kråke på besøk. Rød = Kamera ute av funksjon. Grå = Månedsskille. En strek nedover er en dag og den begynner kl 00:00 på toppen og 23:50 i bunnen. Et punkt tilsvarer 10 minutter. De svarte horisontale linjene viser lyseste og mørkeste tid på døgnet. Lys blå linje vise når solen står opp og når den går ned. Vertikal svart linje er skulle mellom sommer og vintertid. Derfor er begynnelsen av perioden forskjøvet en time høyere enn resten.

Ringmerkede fugler og GPS-prosjekt

Her ser en krykkjer utstyrt med GPS-loggere.

I 2022 startet vi i samarbeid med NINA (Norsk Institutt for Naturforskning) med et prosjekt for å finne ut hva krykkjene gjør av bevegelser i løpet av hekketiden utenfor kolonien. Siden vi hadde en koloni som var lett tilgjengelig, hvor vi hadde full kontroll på egglegging, klekketider og predasjon av unger, så ble det et interessant prosjekt med tanke på at det de kunne finne ut mer om endringer i oppførsel før og etter klekking, og predasjon.

Hva som kom ut av dette prosjektet er det forskere ved NINA som lager rapporter på. Men vi kan si at krykkjene bruker hele Nordsjøen, og de er langt nede i Danmark, bortom Shetland, og tar turer nesten opp til Island. Men disse store bevegelsene kommer for det meste etter at ungene deres er predatert. Hovedområdet deres for matsøk, når de har egg og unger, ser ut til å være utenfor Revtangven ved Jæren.

Det er også satt på lysloggere som gjør at vi kan finne ut av overvintringsområdene deres.

Konklusjon

Årets hekkesesong begynte omtrent som de tidligere år, men hubroen var veldig aktiv i år, og tømte kolonien for unger etter hvert som de klekket ut. Dermed ble det ingen unger som kom på vingene. Etter at det ble funnet en hubro som døde av fugleinfluensa, så blir det spennende å følge med neste år og se om det er denne hubroen som har hatt sitt matfat i krykkjekolonien.

Til slutt så vil vi takke alle de som bor i Skudeneshavn, og alle besøkende som har tatt godt imot disse flotte fuglene. De er god reklame for kystkulturbyen Skudeneshavn!